

Dolnolukavický Hlasatel

ČASOPIS PRO DOLNÍ LUKAVICI, KRASAVCE, LIŠICE A SNOPOUŠOVY

V polovině května nás potrápil déšť, byl vyhlášen II. stupeň povodňové aktivity.

Z OBSAHU

**POZVÁNKA NA VEŘEJNÉ ZASEDÁNÍ
OBEC POTRÁPÍ JEDNOSMĚRNÁ OBJÍŽDKA
KULTURNÍ AKCE - SVATOJÁNSKÁ STEZKA
SBĚR NEBEZPEČNÉHO ODPADU
ČIŠTĚNÍ STUDÁNEK**

Vážení spoluobčané,
po mnoha měsících se situace s pandemií obrací k lepšímu a po půl roce se může sejít zastupitelstvo obce na veřejném zasedání. Jednání se uskuteční 24. června v 19 hodin v KD ve Snopoušovech. Mezi nejdůležitější body bude patřit schvalování účetní uzávěrky obce a školy, zpráva auditora o kontrole hospodaření za minulý rok, schválení příspěvků občanům na domácí ČOV a výměnu kotlů, informace o navýšení lesního hospodářského plánu. Konečně snad dojde i na uzavření dohody s Horní Lukavicí o výši nákladů, kterou bude přispívat na provoz hřbitova v DL. Po vleklých jednáních se rýsuje pro naši obec přijatelná dohoda. Současné zastupitelstvo sousední obce konečně reagovalo na námi zasílané podněty k odstranění nezákonného stavu, který vznikl po osamostatnění obce HL v r. 1990.

Květnové deštivé počasí doplnilo hladinu spodních vod. Současně ale prověřilo naši akceschopnost při vyhlášení II. povodňového stupně. Tentokrát se to zatím obešlo bez větších zásahů a následků. Výjezdová jednotka SDH byla uvedena do pohotovosti, byla provedena kontrola pořízené výzbroje, techniky a protipovodňových prostředků. Je třeba mít však na zřeteli, že naši dobrovolní hasiči chodí do zaměstnání, nejsou v obvyklou pracovní dobu na zavolání k dispozici a síly OÚ jsou omezené.

V dubnu jsme převzali byt v budově MŠ, uvolněný nájemníkem po vynesení rozsudku krajského soudu o platnosti výpovědi. Nyní probíhá příprava na rekonstrukci. Stávající prostory budou sloužit pro rozšíření kapacity školní jídelny a MŠ.

Pokud to zdravotní a legislativní stav dovolí, chceme v létě uskutečnit odložené setkání rodáků z Lišic. O dalších chystaných akcích vám poskytneme informace uvnitř listu a na veřejném zasedání zastupitelstva obce.

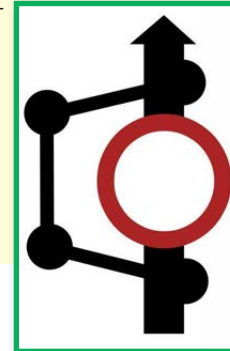
Odstávka elektřiny
2. 6. 2021 od 7,30-17,30 hodin
v Dolní Lukavici a Lišicích.
Více na www.dolni-lukavice.cz

Bude provedeno v termínu 1. 6. 2021-9. 8. 2021 přechodnou úpravou provozu na pozemní komunikaci na objízdné trase ve směru na Plzeň na silnici III/18027 v k. ú. Přestice a Dolní Lukavice (od křižovatky se silnicí I/27 ulice Palackého v městě Přestice směr obec Dolní Lukavice) a silnici III/18030 v k. ú. Dolní Lukavice (od křižovatky se silnicí III/18027 v obci Dolní Lukavice směr křižovatka se silnicí I/27) z důvodu uzavírky silnice I/27 - oprava silnice I/27 v úseku Horní Lukavice - Přestice.

Tato objížďka bude realizována i přes nesouhlas obce. Bude jednosměrná, což velmi zkomplikuje provoz po obci. Proto bude pro místní provoz otevřena spojnice – polní cesta mezi Pajzovnou a bývalým statkem, p. č. 789.

Odkloněný provoz ze silnice I. třídy do naší obce v době prázdnin bude znamenat nadměrnou dopravní zátěž. Nepochybně budou vznikat nebezpečné situace. **Nabádáme proto k maximální opatrnosti a poučení zejména dětí.**

Celé znění vyhlášky a dopravní značení:
[www.dolni-lukavice.cz/urad/uredni-deska/Ostatni dokumenty](http://www.dolni-lukavice.cz/urad/uredni-deska/Ostatni_dokumenty)
případně do vyhledávání na našich stránkách zadejte Objízdná trasa.

Ing. Michal Švec

SLOVO ZASTUPITELE

Milí spoluobčané, máme tu přelom května a června, a i když to dle počasí zatím moc nevypadá, pomalu se blíží očekávané letní měsíce. Troufám si říci, že se na ně těšíme více než kdy jindy. Po dlouhé době, kdy jsme s různými omezeními a zákazy nemohli téměř nic jako normálně, je tu vidina toho, že konečně budeme moci. Se snižující se intenzitou pandemie dochází k rozvolňování a rušení omezujících opatření.

Ale bohužel obyvatelé Dolní Lukavice, a nejen je čeká v těchto měsících nepříjemné omezení trochu jiného charakteru. Jak už asi všichni víte, od 1. 6. do 31. 8. bude omezen provoz na silnici I/27. Konkrétně se to týká úseku

z Přestic ke „Dnešické“ křižovatce. Částečná uzavírka silnice I/27 znamená, že provoz ve směru jízdy Přestice-Plzeň bude veden po jednosměrné objízdné trase vedoucí přes naši obec. Tato situace se nedotkne jen obyvatel podél objízdné trasy, ale ovlivní nás všechny. Mnohonásobně se zvýší intenzita dopravy v obci. Vyplývá z toho mnoho rizik pro všechny zúčastněné a to nejen pro motoristy. Prosím buďte trpěliví, opatrní a hlavně ohleduplní, abychom si nekazili přicházející léto a mohli si užít prázdniny, dovolené, výlety, setkávání s přáteli, prostě vše, co k tomu patří.

Všem přeji pevné zdraví a nervy.

Michal Böhm, místostarosta

SBĚR NEBEZPEČNÝCH ODPADŮ

Obec Dolní Lukavice ve spolupráci se Svazkem obcí PJ pro odpadové hospodářství pořádaly dlouhodobě sběr nebezpečných odpadů z komunální sféry. Jelikož problémy se zajištěním svozu v rámci svazku byly již v loňském roce a následnou rezignací statutárních zástupců v roce letošním nedostal svazek svému účelu. Bylo zvoleno nové složení Výkonné rady, ve které jsem nově členem. Pokusíme se vrátit svazek zpět k funkční činnosti, tedy zajistit pro všechny členské obce společně tedy i výhodnější podmínky likvidace odpadů. Bohužel letošní jarní svoz doporučila Výkonná rada zorganizovat jednotlivé členské obce samostatně, než proběhne výběrové řízení svozové firmy pro další období.

NEBEZPEČNÝ ODPAD

- » Léky všeho druhu včetně mastí a roztoků
- » Zbytky starých barev, znečištěné plasty a plechovky od barev
- » Zářivky, výbojky,
- » TV, PC, monitory, rádia
- » Lednice, mrazáky – kompletní
- » Všechny druhy baterií, akumulátorů a autobaterií včetně náplní
- » Upotřebené motorové oleje v uzavřených nádobách
- » Brzdové a nemrznoucí kapaliny
- » Zásady, kyseliny, rozpouštědla, chemikálie
- » Pneumatiky – osobní bez disků

Obec Dolní Lukavice nabízí sběr **v sobotu 12. června 2021 od 8,00 do 17,00 hodin**, pro všechny obce Dolnolukavicka na sběrovém místě **ve dvoře u mateřské školy, vedle hasičské zbrojnice**.

Michal Böhm, místostarosta

ZPRÁVY Z OBCE V OBRAZE

Postupná obnova a doplnění mobiliáře tam, kde stávající již dosluhoval nebo chyběl. Nově je lavička na polní cestě u jezu v Lišicích pro snazší přezutí do in-line bruslí, či pro odpočinek.

Obnovené posezení kolem ohniště v Krasavcích.

Sekání veřejných prostranství.

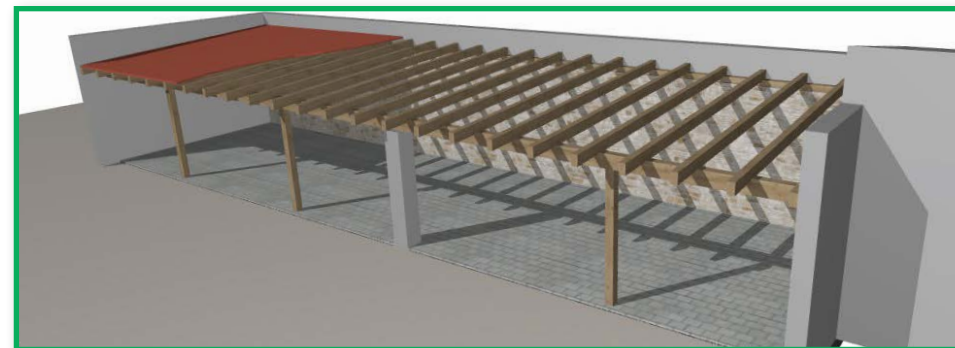
Stavební práce na rekonstrukci budovy OÚ jsou dokončeny. Nyní probíhá postupná výroba nábytku.

Přikopový mulčovač nahrazuje dodavatelské sečení.

Krytý přístřešek pro komunální techniku se letos dokončí.

3D vizualizace přístřešku na dvoře OÚ, který ochrání veškerou techniku (6 x 20 metrů).

Ing. ThLic. Peter Hermanovský

ZPRÁVY Z NAŠÍ FARNOSTI

Doba covidová se podepsala nejen na účasti věřících na mších. Nesměla být překročena kapacita kostela, která byla stanovena na 10%. Věřící se museli u mě vždy nahlásit SMS zprávou. Nyní se mše konají s dvou metrovými rozestupy a za přísných hygienických opatření. Koronavirus se nevyhnul ani naší faře v Dobřanech, naštěstí jsme ho všichni prodělali s lehkým průběhem. 9. května se místo klasické mše svaté v lukavickém konala bohoslužba slova, kterou vedl bývalý sekretář a kancléř Biskupství plzeňského Jan Grajcár. **Bohoslužby se nadále budou konat každou neděli od 9.00 hodin, lukavická pouť připadá na neděli 27. června.**

Jsem rád, že se blíží finální opravy na kostelní věži a mohu být při sestavování obsáhlé knihy o farnosti DL Evy Horové. Svým výzkumem a studiem starých kronik a matrik objevila cenné poznatky, které jistě ocení nejen odborníci, ale také široká veřejnost. Kladné ohlasy na knihu poslal i biskup Tomáš Holub. Jak jistě víte, 31. května uplyne 300 let od blahorečení sv. Jana Nepomuckého, jemuž je zasvěceno mnoho soch na území Lukavicka a zámecká kaple. Jedná se velmi oblíbeného světce na celém světě. Ve Vatikáně je podle něj pojmenována papežská kolej. Věřím, že se zdravotní situace bude stále jen zlepšovat a my se budeme dále moci vrátit do normálního života. Přeji vám pevně zdraví a hezké dny.

Marie Pintiřová, DL

CHVÁLA HLASATELE

Ráda bych celé redakci pochválila a poděkovala za Hlasatel. Těším se na každé číslo, které má pestrý obsah. Časopis přečtu vždy celý. Nejvíce mě bavily „staré rody“, nyní ráda čtu Zapomenuté osobnosti, o některých z nich jsem nikdy předtím neslyšela. V létě mě potěší povídání o zahradách, kde se dozvím, co okrasného lidé pěstují. Uvítala jsem také texty o chovatelích, neboť mám ráda zvířata. Každé číslo si archivuji a zpětně znovu pročítám.

Slávek Honzík

201. KELTHORN ZEMĚ SE PROBOUZÍ

V sobotu 8. května kmen Gabrétů pod mým vedením uspořádal turistickou historicko-zážitkovou akci. Po startu v Chovatelně turisté vyrazili na trasu, která z Dolní Lukavice vedla do Krasavce, odtud na Zlín, k lišickému mlýnu a zpět do Dolní Lukavice, kde byl cíl v Chovatelně. Na šesti stanovištích musel každý splnit historicky-geografické testy. Každý účastník získal sběratelskou absolventskou vizitku.

Do Lukavice se sjelo 160 lidí z různých koutů naší země (např. z Brna, Ostravy, Prahy), ale také ze Slovenska. Akce se zúčastnili i místní občané. Děkuji všem za účast a již plánuji další akci.

Zoltan Duphenieux

JARNÍ BRIGÁDA

V sobotu 8. května jsem uspořádal jarní brigádu zaměřenou na úklid Dolní Lukavice. Sešlo se nás deset. Začali jsme sbírat odpadky v zámeckém parku a bažantnici, pokračovali jsme směrem na louky

a vyčistili oblast kolem řeky Úhlavy. Zde jsme našli např. stará autorádia, kabely, plechy apod. Posbírali jsme několik pytlů odpadu. **Děkuji všem zúčastněným.**

Mgr. Eva Horová

NÁVŠTĚVA ČLENŮ KLUBU VOJENSKÉ HISTORIE

Hovořila jsem s Ivanem Rollingerem (*1971), kurátorem a spoluzakladatelem muzea Patton Memorial Plzeň a sběratelem předmětů z druhé světové války z našeho regionu více než 30 let. Sdílel: „Z Dolní Lukavice v muzeu máme spojařské cívky a rozkládací postel. Mám také kvalitní kopie fotografií z Dolní Lukavice z kempu vojáků 2. praporu Rangers.“ Pan Rollinger se také podílí na zachování historických událostí spojených s osvobozením jihozápadních Čech americkou armádou v roce 1945 prostřednictvím vlastní sbírky a spolupřádání vzpomínkových a pietních akcí pro veřejnost např. tradiční akce města Plzně „Slavnosti svobody“.

SPOLEK PŘÁTEL MATKY ZEMĚ

Na Den Země 22. 4. se začalo uklízet i v Dolní Lukavici. Během celého týdne se do jarního úklidu mohli tentokrát zapojit dobrovolníci individuálně a poklidit si tak své okolí obydli. I letos bylo pytlů a harampádí víc než dost! Převážně potenciálně infikované roušky! Lidé by si měli rozmyslet co odhazují! **Letos se zapojila hlavně mládež a dotčným děvčatům patří velké dík za uklizení větší části obce, ale i těm ostatním.**

Zároveň vyzýváme dobrovolníky k další pomoci a očistě v rámci tradice Čištění studánek a potoků 29. 5. od 15,00 hodin a to snopoušovské studánky nad Hájenkou. Kdo by se chtěl k nám ještě připojit a pomoci tak také přírodě a zvířátkům, může se nahlásit pro více info u pí. Lexové 604 916 990.

Mgr. Naďa Květoňová
vedoucí souboru Lukaváček

LÁSKOVNÍKY V KVĚTNU OPRAVDU ROZKVETLY...

V měsíci květnu mohl každý z nás zavěsit na označený strom srdíčka přání, vzkazů i citátů o lásce. Stromy se tak začervenaly třepetajícími srdíčky a myslím, že pohladily po duši každého kolemjdoucího a zvláště ty, jímž se přání vyplnila. Nejvíce rozkvetl Láskovník v Dolní Lukavici v parku u kostela, dařilo se mu i v Lišicích a Krasavicích. Ve Snopoušovech se srdíčka trochu rozsypala? Děkuji dětem z Lukaváček a školní družiny, které srdíčka nastříhaly. Chtěla bych poděkovat všem občanům našich obcí, kteří pomohli rozkvést stromům nazvaných Láskovník a věřím, že tato akce zůstane naší tradicí.

Mgr. Eva Horová

SVATOJÁNSKÁ STEZKA

Na sobotu 29. května od 17,00 hodin Výbor pro kulturu a média Obce Dolní Lukavice ve spolupráci se spolkem oživené historie Dolno-lukavičtí Páni **připravuje naučnou turistickou stezku**, kterou si připomeneme významného světce sv. Jana Nepomuckého (1340-1393), od jehož blahořečení (31. 5. 1721) letos uplyne 300 let. **Trasa o délce 6 km vede nenáročným terénem, vhodným i pro kočárky a odraždla. Je připraveno 5 zastavení, symbolicky podle pěti světcových hvězd.**

Přesuneme se v čase do středověku, kdy žil Jáchán z Pomuku. Na každém stanovišti vám zbrojnoši předají listinu s úkolem. Cesta vás rovněž zavede do barokní zámecké kaple, vybudované v 18. století za Morzinů, která je tomtuto světci zasvěcena. **Po splnění pěti úkolů získáte svatojánskou indicii, kterou mi v cíli prozradíte a budete-li ji mít správně, čeká vás občerstvení, které zajistí SDH Dolní Lukavice a Hospůdka Chovatelná.**

Zveme všechny děti i dospělé
z Lišic a okolí na

LIŠÁCKOU STEZKU

v sobotu 5.června 2021

Start účastníků:

- ✚ na návsi v Lišicích
- ✚ v 14:00 – 15:00 hodin
- ✚ trasa 2 km nebo 4,5 km

Cíl účastníků:

- ✚ nalezení **POKLADU LIŠČÍ NORY**
- ✚ opékání buřtů u Májky

Dobrou náladu s sebou.

Karolína Dvořáková, DL

HURÁ ZPÁTKY DO ŠKOLY!

Jsem moc ráda, že necelý měsíc můžeme chodit do školy. Abychom se mohli zúčastňovat vyučování, musíme se testovat. Testování probíhá vždy v pondělí a ve čtvrtek. Někomu se to nelíbí, ale mně osobně to vůbec nevadí! Alespoň všichni víme, že jsme zdraví! Učíme se opět téměř všechny předměty. Nejprve jsme neměli hodiny tělesné výchovy, ale poslední dva týdny je už máme. První stupeň (1. – 5. třída) chodil do školy trvale a druhý stupeň měl jeden týden školu a druhý týden online výuku. Nyní se toho naučíme mnohem víc a nemusím řešit problémy s připojením při online výuce. Navíc se můžeme vidět se spolužáky a učiteli. Vše se zase vrací do normálu, a i když je za chvíli konec školního roku, jsem i tak moc ráda, že můžeme chodit do školy.

Mgr. Lenka Hajšmanová, Dis.

ZPRÁVY ZE ZŠ A MŠ

Vážení čtenáři, jaro je v plném proudu, stejně tak prezenční výuka v ZŠ i MŠ. Žáci naší základní školy se zapojili do akce deníku Blesk „**Děkujeme zdravotníkům**“. Obrazkové „vzkazy“ podporující zdravotníky najdete na webových stránkách školy (ZŠ – záložka Aktuality), popř. mohou být otištěny ve zmíněném periodiku. V rámci školní družiny napsali žáci prvního až třetího ročníku vzkazy (především pro maminky) na srdíčka, která pak umístili na strom „Láskovník“. V mateřské škole proběhl zápis a věřte, že nás velice těší veliký zájem o naši školku. Přeji vám slunečné jarní dny.

ROZHOVOR

s Jaroslavem Šilhánkem (*1946), žije v Dolní Lukavici.

Téměř celý život jste pracoval v zemědělství, povězte nám k tomu, prosím.

Měl jsem o svém budoucím povolání jinou představu. Neměl jsem žádného sourozence a v tehdejší době musel někdo ze zemědělské rodiny v zemědělství dál pracovat. V roce 1961 jsem jako učeň JZD nastoupil do učiliště a dále pokračoval ve studiu na SZTŠ obor mechanizace zemědělské výroby v Sušici, kde jsem poznal svoji budoucí manželku. Po maturitě, v roce 1966, následovala dvouletá základní vojenská služba do roku 1968. V tomto roce jsem byl jmenován mechanizátorem v JZD Úhlavan v Dolní Lukavici. Základ této funkce mě stále

provázel i v další vývojové řadě družstva. Nejdříve jako „Kooperační JZD Dolní Lukavice, JZD Řenče a JZD Netunice.“ Později došlo ke sloučení těchto tří družstev až do konečné fáze Lukrena a.s. Prošel jsem několika funkcemi od vedoucího MTZ, vedoucího TS, až po vedoucího střediska Dolní Lukavice. Byla to práce s lidmi se všemi radostmi i strastmi. Prá-

ce mě bavila a především vše, co se týkalo zemědělské techniky, práce byla mým koníčkem. Po roce 1970 měly zemědělské podniky „povinný frončák“ s nějakým LPG (družstvem) v NDR. V případě JZD Dolní Lukavice to bylo „LPG Teuchern a pak LPG Höhenmölsen“ u Lipska. Docházelo k vzájemným návštěvám dalších zemědělských podniků, výstavám, výměnnou dětskou rekreací a i k výměně některých nedostatkových náhradních dílů na stroje.

Za svůj život jste toho hodně cestoval, prozradte nám něco o svých služebních cestách...

V roce 2003 jsem po těžkém rozhodování z osobních důvodů odešel a až do roku 2008 pracoval ve firmě v Blovicích, která vyráběla nábytek, podlahovinu a dřevostavby na klíč. Pracoval jsem jako vedoucí zásobování. Nejzajímavější byla výroba a montáž dřevostaveb. Montovaly se jak v ČR, tak v zahraničí, hlavně ve Francii v rekreačních a sportovních střediscích, např. v Saint Tropez, na břehu Ženevského jezera nebo v Pyrenejích u hranic Andorry. Také tam jsem zavážel materiál a střídající se turnusy řemeslníků. Byla to zajímavá práce s jinými profesemi a cestami po Evropě.

V letech 2010-2014 jste v obecním zastupitelstvu pracoval jako místostarosta, co vám tato funkce přinesla?

Po odchodu do důchodu v roce 2008 byla potřeba si na nějaký čas odpočinout. Scházela mi ale práce, na kterou jsem byl zvyklý a hlavně kontakt s lidmi. Řekl jsem si, že bych mohl zkušenostmi i kontakty třeba ještě obci pomoci. Byl jsem jako místostarosta zejména starostovi nápomocen převážně na důležitých velkých akcích, jako bylo např. zateplení MŠ a další její úpravy, hřiště u ZŠ a další. Z úspěšného provedení těchto akcí jsem pak samozřejmě měl velkou radost.

Jako místostarosta jste si vedl velmi dobře. Proč jste již nekandidoval do dalšího období?

Bohužel práci mi znechutíli někteří občané svými arogantními požadavky, kdykoliv a kdekoliv. V domněnku, že v demokracii se může vše, ale tak to přece není.

Obci Dolní Lukavice stále pomáháte, v čem všem?

Přispívám prací především s komunální technikou obce, případně radou či zkušeností.

Jste také dlouholetý člen SDH DL, od kdy a za co jste rád?

Jsem členem SDH od roku 1964. Ve výboru jsem přes 30 let pracoval, nejdříve jako strojník a pak jako jednatel. Tehdy takové možnosti a vybavení jako je dnes, zdaleka nebylo. Do roku 1984 SDH mělo automobil PRAGA RN s PS12. Jiné hasičské sbory na tom byly ještě hůř. V roce 1984 JZD s dotací pojišťovny zakoupilo požární automobil DA Avia 30 s PS 12. JZD uzavřelo smlouvu s SDH v DL o společném užívání této techniky. V roce 1987 se vozový park rozšířil o TATRU 815 CAS 32. Po vzniku firmy Lukrena a.s., jako i v dalších podnicích došlo k zániku těchto jednotek a k prodeji techniky. Zhruba v posledních 12 letech došlo k výraznému zlepšení a podpoře sboru od starosty a zastupitelstva obce ve vybavení a výstroji. Jsem velice rád, že po několikaletém úsilí o získání dotací se to v roce 2020 podařilo a v říjnu 2020 byl SDH předán nový devítimístný požární dopravní automobil FORD TRANSIT s vybaveným přívěsem pro hašení. Velkou radost mají také děti a mládež, která pravidelně školí, cvičí a trénují na soutěže – J. Uzel, M. Divišovský, M. Štychová a další. Patří jim za to velký dík. Tvoří se tu základna mladých hasičů. Já již sboru vypomáhám jen s nějakou radou či drobnou pomocí s hasičskou technikou. Na závěr bych rád připomněl, že v příštím roce SDH Dolní Lukavice oslaví 135 let od založení.

Mgr. Eva Horová

ZAPOMENUTÉ OSOBNOSTI – 10. ČÁST

Josef Povondra (1871-1940), zakladatel daktyloskopie

Narodil se 14. března 1871 na zámku v Malesicích (čp. 1), kde byl 16. března pokřtěn. Narodil se jako první dítě Josefu Povondrovi (*1826) a Elišce (*1841), rozené Pluhářové, z Přestvic. A zde se začíná psát spojitost s Dolní Lukavicí. Rodiče malého Josefa byli zaměstnanci hraběte Schönborna. Po jeho narození se rodina přestěhovala do zámku v Dolní Lukavici, kde otec pracoval jako klíčník a matka jako služka a také klíčnice. Josef a Eliška se vzali v roce 1867 v Přestvicích. Manželé netušili, že se jejich syn zapíše do dějin daktyloskopie. Po studiích na reálce v Plzni se stal hospodářským úředníkem na panství Karla ze Schönbornu. Jako osmnáctiletý vstoupil do vojska a po základním výcviku byl zařazen k četnictvu. Stal se velitelem četnických stanic, pak okresním četnickým velitelem. Od roku 1898 vykonával službu jako závodčí u četnické stanice v Dobrušce, kde zůstal do roku 1905. Za tu

dobu se mu v okolí Dobrušky povedlo potlačit pytláctví. O dva roky později založil první četnickou daktyloskopickou sbírku v českých zemích. Od roku 1911 do ní začaly daktyloskopické karty osob zasílat i další četnické stanice. Během první světové války sloužil u poznávacího oddělení generálního governmentu v Lublani. V roce 1922 se stal, v hodnosti výkonného kapitána, velitelem nově zřízeného zvláštního četnického oddělení při poznávacím úřadě pražského policejního ředitelství. V roce 1931 byl povýšen do hodnosti majora a od dva roky později odešel na vlastní žádost do výslužby. Následně žil ve svém domku v Choceradech, kde se věnoval zahradničení. Z měsíčníku Policista (č.12/1999) se dozvídáme, že major Povondra byl službě věrný. Podle dobových záznamů říkával: „*Za úspěchy, kterých jsem dosáhl za 45 let služby u četnictva, vděčím nejen sobě – své lásce k řemeslu, ale i lidem. K člověku jsem měl vždy dobrý poměr a nejvíce jsem si cenil kamarádství a čestnosti slova.*“ Josef Povondra zemřel v roce 1940 v Poděbradech. ThDr. Ladislav Beneš sdělil: „*Josef Povondra je jednak zvěčněn v kriminalistických povídkách Jiřího Markase a pak se o něj také zajímali tvůrci seriálu Četnické humoresky. Článek v měsíčníku Policista psal můj otec, manžel vnučky mjr. Povondry, který je takto mým pradědečkem.*“ Na závěr je třeba říci, že rodiče – Josef a Eliška spolu měli ještě dvě dcery. Rodiče v Dolní Lukavici žili do své smrti. V roce 1910 je jako obyvatelka zámku uváděna Eliška Povondrová s dcerou Janou (*1878), již jako vdova.

František Tančouz, DL

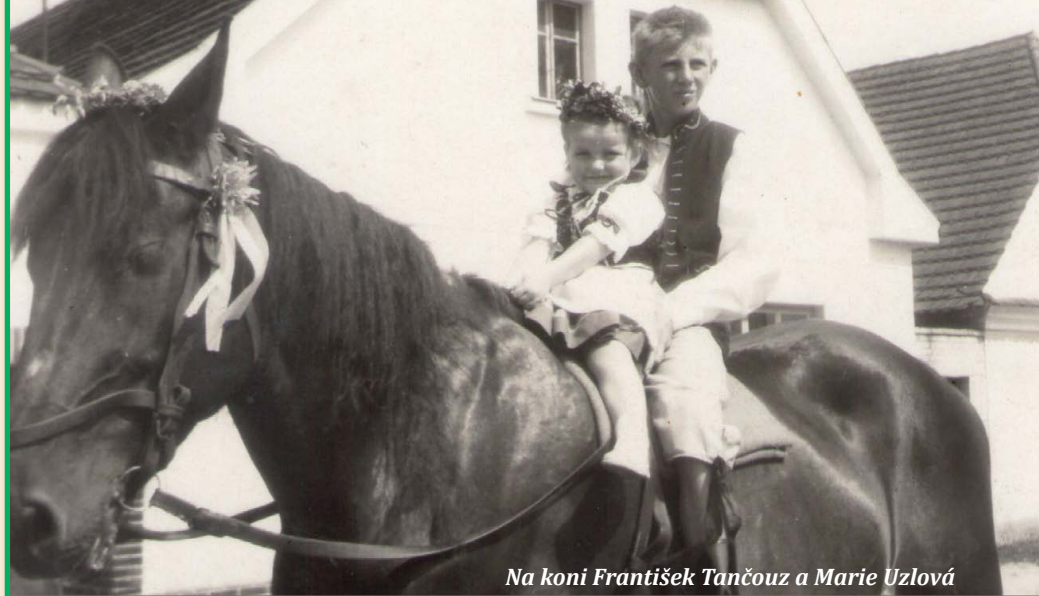
OD SCHÖNBORNA K JZD

Rod Tančouzů žije na Dolnolukavicku již dlouhou řadu let. Můj děda Josef Tančouz (*1876) pracoval na lukavickém zámku jako kočí. Do služeb hraběte Schönborna vstoupil již jeho otec Václav (*1850), který žil s rodinou také na zámku a pracoval jako zámecký vrátný.

Když byly mému otci Františkovi (1910-1987) dva roky, přistěhovali se z Příchovic zpět do Dolní Lukavice, kde bydlel děda s babičkou. Otec zde žil s rodiči Josefem (*1876) a Barborou (*1880) a staršími sourozenci Marií (*1904) a Josefem (*1907). Rodina žila v čp. 20. Když děda Josef zemřel a strýc Josef se oženil do Lužan, otec si vzal moji matku Annu (1912-1999), rozenou Hurtovou ze Střížovic. Koupili si v Dolní Lukavici dům čp. 121, kde se jim narodily dvě dcery - Anna (1938-2012, žila v Rudné u Prahy) a Marta (*1939, žije v Praze) a syn – já (*1946). V domě s námi ještě žila teta Marie, která zůstala svobodná a bezdětná.

rodina Tančouzova

Na koni František Tančouz a Marie Uzlová

V roce 1948 jsme se všichni znovu stěhovali – tentokrát do čp. 12 - do „Dvořa“. V areálu s námi žili dvě další rodiny. Regnerovi obývali přední část budov (dnes Polákovi) a Křížkovi žili „ve vile“. My jsme bydleli v dlouhém domě v dolní části dvora. Když vjedete levým vjezdem, tak to byl dům hned po levé straně. V tehdejší době to ve Dvoře vypadalo úplně jinak. Z betonové záspy se vcházelo rovnou do domu. Dům měl asi 4 – 5 místností. Středem domu byla kuchyně, kde se topilo, vařilo a jedlo. Měli jsme kachlová kamna, ještě patrně pozůstatek po Schönbornech. Z přízemí vedly dřevěné schody na půdu, kde bylo uskladněno seno. Na obytnou část navazovala velká udírna (přibližně 3x3 m). Každý rok se zabíjelo a vždy jsme pozvali řezníka Aloise Radu z Dolní Lukavice. Po zabijačce se vždy udilo maso. Za udírnou se nacházel kurník. Menší místnost vedle jsme říkali přípravna. Tam se vařily brambory pro prasata. Na přípravnu navazovaly chlévy s hovězím dobytkem. Tatínek nějaký čas po nastěhování vlastnil tři plemenné býky a tři kance. Lidé z Dolní Lukavice a okolí k němu chodili

připouštět dobytek. Jednou do sokolovny přijel cirkus, který táhl pár krásných, silných, bílých, tažných koní. Majitel si je k nám dal na dobu jejich vystupování ustájit. Tatínkovi něco málo za tuto službu pochopitelně platil, ale já jsem měl jako dítě cirkus zadarmo.

Ve Dvoře jsme žili osm let. V roce 1956 se zakládalo JZD a museli jsme se vystěhovat. Asi rok před námi odešli Křížkovi a Regnerovi. Vrátili jsme se zpět do čp. 121. V roce 1965 zemřela babička Barbora a o čtyři roky později jsem se oženil a bydlel v Čižicích, kde se nám narodil syn František (*1970) a dcera Jindřiška (*1976). Současně jsme v Dolní Lukavici stavěli chalupu, které bylo přiděleno čp. 187. Rodiče pak dům čp. 121 prodali a všichni jsme se v roce 1984 nastěhovali do nového domu čp. 187. Ve stejném roce jsem nastoupil do JZD v DL a pracoval jsem jako traktorista až do roku 2007, kdy jsem odešel do důchodu. Od malička jsem se zajímal o práci v zemědělství, mám rád zvířata. V tomto prostředí jsem vyrůstal a moje zaměstnání mě velmi bavilo.

Mgr. Eva Horová

SLUNEČNÍ HODINY V DOLNÍ LUKAVICI

Na přání občanů zařazujeme povídání o slunečních hodinách v DL. Dnes si představíme ty nejstarší. Nacházely se na štítu domku, který patřil ke skleníku u čp. 137. Dle informací Jaroslava Topinky (*1947) hodiny na štít

domku v roce 1957 namaloval pacient protialkoholické léčebny (dobřanské pobočky) pan Opatrný. Léčebna se nacházela v prvním patře lukavického zámku. Paní Marie Turečková (*1953) z čp. 137 vzpomíná: „Pan Opatrný byl velmi výtvarně nadaný, dodnes máme doma několik jeho obrazů.“ Luděk Strouhal vzpomíná: „Ještě v šedesátých letech 20. století byl skleník vytápěný a uvnitř se nacházel exotický fíkovník. Můj strýc Jaroslav Topinka (1922-2004) hovořil o rekonstrukci hodin na počátku 80. let 20. století. Ukazatel byl tehdy tak poškozený korozí, že chyběl a hodiny tak nebyly funkční.“ Poslední oprava se konala v roce 1990. O 14 let později byla budova u skleníku zbourána a tím zanikly i sluneční hodiny.

Mgr. Eva Horová

PILA V AREÁLU ZÁMECKÉHO PIVOVARU

Druhý katr byl v 60. letech 20. století postaven v prostorách bývalého zámeckého pivovaru. Sloužil především potřebám JZD DL. Byl součástí truhlářské dílny, kde pracoval Václav Příbáň ze Snopoušova, Miloš Karas, Josef Kot (kolář) a brigádnícky Karel Šlouf. Opravovali valníky, vrata, dveře, jesle, příhrady pro dobytek apod. Postupně do truhlářské dílny přišli další zaměstnanci: Václav Brož, Josef Průcha, Josef Majer. Pila začala řezat kulatinu i na výdělek. V zimě tady pracovali i traktoristé.

Za pomoci opravářů z vedlejší dílny se vylepšilo přibližování dřeva ke katru pomocí navijáku. Po sloučení družstev Řeňče, Netunice a DL byla vytvořena stavební skupina pod vedením pana Moravce ze Řeňče a dílna s pilou byly její součástí. Postupně přišli do dílny další řemeslníci: Karel Šebesta, vrátil se Miloš Karas a z učiliště v Oselcích Pavel Zeman, Zdeněk Pašek, Marek Forejt, pokrývači: Vlastimil Tančouz, Václav Mašek a Miloslav Urban.

V největší slávě bylo v dílně 12 lidí. Začaly se stavět prasečáky, seníky, silážní žlaby a opravovat střechy. V té době byl katr hodně zatížen pořezem stavebního materiálu, objevily se technické potíže, které pilu na čas zastavily. Po domluvě s odborníky z plzeňských Škodových závodů se začaly vyměňovat jednotlivé součásti stroje. Po několika měsíčních problémech se dala pila opět do chodu, ale řezání už nebylo tak intenzivní. Dílna se podrobila novým trendům v družstvu. Její zaměstnanci pra-

covali např. budování pily Věšin po požáru, přestavba plzeňského divadla, základy bramborárny, A Agro Chlumčany opěrná zeď Komořany, Chomutov, zámek Spálené Poříčí, kaplička Snopoušovy apod. Součástí přidružené výroby byl zahradní nábytek, necky, ve spolupráci s německou firmou lavice a stoly na dálniční odpočívadla. Po návratu restitučního majetku, pila a dílna zanikla a nakonec byla zbourána. Posledním pracovníkem v tomto objektu byl Miloš Karas. (Zpracováno z podkladů Karla Šebesty, pokračování z Hlasatele č. 1/2021).

Mgr. Eva Horová

RYBÁŘI NA LUKAVICKU – 3. ČÁST

Řeka Úhlava - místní názvy

Starobylé slovanské jméno tohoto toku se objevuje v roce 1341 v latinské podobě jako Auglavia, později v textech jako Ouhlava. Základem slova bylo zejména slovo úhel, čili ohyb, typický pro tento klikatý tok. Svoji délkou 108,5 km patří Úhlava k nejdelším řekám Plzeňska. Úhlava začíná svůj říční život jako malá, ale dravá bystřina, která se velkým spádem valí ze svahů šumavského hvozdů. Pramení na severních svazích Pancíře v nadmořské výšce 1.100 m. n. m. U Vícova dříve bývalo malé přístaviště, kde byly zakotvené lodě. Před Dolní Lukavicí se do řeky vlévá Divoký potok. V Dolní Lukavici se řečiště prohlubuje a říční proud nabývá síly. Na počátku 30. let se břehy řeky zaplnily opálenými těly trampů a otužilců. V této době se z lodi lovil písek, který se navážel na místo dnešních panelů. Tím zde vytvořil pláž. Řeka sloužila k plavení koní. Jakmile se sklídilo seno, přijížděly sem ženy s ručními vozíky, na kterých měly vaničky s bílým přepraným prádlem. Rozložily je kolem řeky a polévaly říční vodou. Pro tuto činnost se dříve užíval výraz pláchatí tj. polévati.

S řekou jsou spojené místní názvy. V Dolní Lukavici se zachovaly názvy: „U Tůní“, Koňská jáma, „Na Vrátníkojc louce“, „Velké louky“, „U Oblázků“, „Na Plajchu“, „Velký a malý most“. V Lišicích „U Parízků“, „Jak se přejíždí“, „Koňská jáma“, „Strž“, „U skákačky“. Např. Na Vrátníkojc louce se v Dolní Lukavici říkalo ohybu řeky mezi jezem a mostem, kde býval velmi nízký břeh a pohodlný vstup do řeky a mělčina. U Oblázků byl vstup do řeky v místech mezi ohyby řeky ve směru k obci. Koryto řeky bylo plné zvláštních kamenů, kulatých a vejčitých oblázků různých velikostí a barev. **V řece Úhlavě rád chytá Jiří Ornet, Miroslav Minarčic a Miroslav Hranáč.**

Jiří Ornet (*1970) z Lišic čp. 54 chytá na řece Úhlavě od roku 1985, kdy se zaregistroval u Rybářského svazu Přeštice. Mezi jeho nejčastější úlovky patří kapr. „*Nejraději mám kapra a okouna na másle. Velmi rád si také pochutnám na uzeném tolstolobikovi,*“ prozrazuje. Chytá jen v letním období, u řeky nachází klid.

Miroslav Minarčic (*1962) z Lišic čp. 9 lásku k rybolovu zdědil patrně po dědovi. Od dětství s ním chodil na ryby na Plzni-severu. Po vojně, když mu

bylo 25 let, složil rybářské zkoušky, získal povolenku a začal chytat pod Českým rybářským svazem MO Přeštice. Chytá všude tam, kde to rybářský svaz povoluje (řeka, přehrada, rybník...). Na otázku, co má na rybolovu nejradši, odpovídá: „*Mám rád pobyt v přírodě, kde je klid. Tam se vždy odreaguji. Nechytám proto, abych se mohl pochlubit velkými úlovky.*“ Nejraději chytá technikou na plavanou a na těžko. Jí všechny ryby na jakýkoliv způsob (smažené, pečené, salát, na kyselo, uzené) a někdy je také sám připravuje. K této zálibě odmalička vedl svého syna Miroslava, který je také rybářem.

Miroslav Hranáč (*1965) z Dolní Lukavice čp. 181 zdědil rybářskou vášeň po otci, se kterým odmalička chodil na ryby. Sám začal chytat v 10 letech pod přeštickým rybářským svazem. Po vojně se v roce 1998 vrátil k tomuto koníčku. Přidal se k štěnovickému svazu rybářů se sídlem v Předenicích. Nejraději chytá na řece Úhlavě. Říká: „*Je krásné vidět malebná zákoutí řeky, občas proletí leďňáček, vykoukne vydra nebo plave bobr.*“ Za největší úlovek považuje kapra (15,5 kg) chyceného v roce 2019 v Kardašově Řečici a metrového jesetera v roce 2020. Chytá nejvíce technikou na těžko. Ryby jí, nejradši smažené a rybí saláty.

Karel Prach

Doplnění k rybím sádkám

V posledním Hlasateli vyšlo povídání o sádkách ve mlýně, mám k tomu poznámku z vyprávění od tatího. Do sádek se od nás z Krasavce čp. 8 vozila hlína. Děda František (1885-1944) a babi Marie (1895-1959) v roce 1928 postavili současné stavení. Z vyprávění tatího tam byl do dvora velký vršek a vzadu těsně u stodoly stála stará dřevěná chalupa, kterou rozbourali asi v roce 1929, tenkrát snižovali i dvůr asi o metr. Děda se pravděpodobně domluvil s mlynářem Františkem Turkem (1898-1974), který měl dva vozy fasuňky za koně a na střídačku je k nám přistavoval. Děda s otcem vždy vůz ručně naložili a pan mlynář ho plný odvezl a nechal v Krasavcích prázdný. Pak sádky zavážel hlínou od nás. Bylo to v přibližně v letech 1930–33. Když jsme pak na pile u Turků kdykoli řezali, tatí vždy vzpomínal, že zem je od nás.

Mgr. Eva Horová

NAŠE ZAHRADY

Hezkou zahradu v Lišicích čp. 128 mají Vlasta (*1953) a Václav (*1950) Příbáňovi. Zahrádka po Václavovi (1915-1978) a Boženě (1914-1987) Příbáňových byla velmi strohá, větší část plochy zabíraly zeleninové záhony a nacházelo se zde mnoho užitkových budov, které Vlasta a Václav Příbáňovi strhli a začali budovat nové záhony, zákoutí. Po roce 1989 koupili větší část zahrady a průběžně ji upravovali k obrazu svému až do současného stavu. Když se jim něco nelíbí, jednoduše to předělají. Z původní zahrady nechali jen solitérní stříbrný smrk. Paní Příbáňová prozradila: „Snažíme se mít stále hezký kout, abychom na něj měli pěkný výhled. Nemám ráda jednotvárné zahrady, proto např. když zasadím levanduli, která je šedá, doplním ji červenou dlužichou. Jehličnany sázím dohromady s listnáči, na zahradě se snažím mít nejen zelenou barvu dřevin, ale také žlutou a odstíny do červena. Mrzí mě, že se u nás nedaří červenému javoru. To je dáno zdejší jílovitou půdou.“ Okrasnou zahradu zdobí upravené záhony, zákoutí a především skalky, na kterých vše kvete od jara do podzimu. Na jaře začínají hyacinty, ladoňky, zakrslé tulipány a podzim na skálce zakončují rozchodníky a nízké astry.

Mgr. Eva Horová

VĚDĚLI JSTE, ŽE ...

Petra Hronová (*1978) z Dolní Lukavice čp. 6 provozuje obchod s chovatelskými potřebami již od roku 2008. Od roku 1996 pracuje v tomto oboru a o rok později se zabývá chovem psích plemen. V původních prostorech OÚ se nacházel sklad uhlí a dřeva. Díky pochopení zastupitelstva obce a vstřícnému postoji pana starosty společnými silami s manželem místnost zrekonstruovali a začalo se prodávat. Paní Hronová sděluje: „Je to velmi zajímavá práce a nejvíce si považuji přátelských zákazníků (milovníků zvířat), se kterými nás spojuje stejný zájem.“ V jejím malém obchůdku najdete krmivo pro psy, kočky, drůbež, hloďavce, koně, domácí i venkovní ptáky, zvířecí kosmetiku a mnoho dalšího zboží.

Mgr. Eva Horová

NA SLOVÍČKO S ALENOU PIRNÍKOVOU (*1953) O PĚSTOVÁNÍ KAKTUSŮ

Jak dlouho se tomuto koníčku věnujete?

Již 13 let, mám přes 120 sloupovitých a kulovitých kaktusů a sukulentů. Na skálce můžete vidět skalkové kaktusy a čtyři druhy opuncí, které zde zůstávají přes zimu.

Jaké kaktusy máte nejraději?

Nejraději mám sloupovité kaktusy, které dosahují výšky až 150 cm a pak drobné, které na rozdíl od těch velkých kvetou. Některé kvetou třeba jen jeden až dva dny, ale s krásnými velkými květy.

Navštěvujete výstavy?

Ano, objíždím výstavy, kde nacházím inspiraci, odebíráám časopisy a ráda čtu knihy o kaktusech a sukulentech.

Je velká práce s kaktusy?

S kaktusy není příliš moc práce. Nejhorší je manipulace na jaře a pak sklizení na podzim do chladu. 1x za 14 dní je v létě přihnojím a přesadím do substrátu na kaktusy.

Mgr. Eva Horová

FOTOHÁDANKA

Řešení z minulého čísla:

Lišice čp. 110 v roce 1963 (žije zde Jarmila Benediktová).

Poznáte, o jaký dům v DL se jedná?

Mgr. Eva Horová

ZÁHADNÉ MÍSTO

Řešení z minulého čísla: hradba u kapličky Panny Marie v parku v DL.

Uhádnete, o co se jedná? Fotku pro vás připravil Václav Živný.

Mgr. Eva Horová

NOVÍ OBYVATELÉ

Pan Karel Hasal (*1953) si **Dolní Lukavici** jako svůj nový domov vybral, protože se mu tato obec a okolí líbí, z Lišic pocházela jeho babička Marie Krausová (z otcovy strany). **Vedly ho sem nejen jeho rodné kořeny, ale také přítelkyně Ivana (*1961)**, která pochází z Přeštic. Nyní zde spolu žijí. Sdělil: „*Líbí se mi zdejší historie, zámek, okolí, příroda. Rád sportuji, dříve jsem závodně běhal a nyní jezdím na kole. Za loňský rok jsem ujel 12.300 km.*“ Je zde spokojený, ale přimlouvá se za pokračování ve výstavbě cyklostezky ve směru na Plzeň. **K trvalému pobytu v čp. 19** se přihlásil 27. července 2020. Přistěhoval se z Plzně.

JUBILANTI KVĚTEN

Tančouz František, DL 75 let

ČERVEN

Menšíková M., DL 81 let

ČERVENEC

Brabec Vladimír, DL 50 let

Lipertová Libuše, DL 70 let

Obec Dolní Lukavice všem gratuluje a přeje hodně zdraví do dalších let.

HLASATEL – časopis obyvatel Dolnolukavicka. Vydává Obec Dolní Lukavice. Vychází 8x v roce v nákladu 450 výtisků. Nevyžádané rukopisy se nevracejí. Za obsah článků odpovídají jejich autoři. Registrováno MK ČR E 12350 Adresa redakce: Obecní úřad Dolní Lukavice 134, 334 44.

Archiv www.dolni-lukavice.cz, zodpovědný redaktor Michal Böhm – ekonom@dolni-lukavice.cz, grafika Michal Böhm, Mirka Štychová. Členové redakční rady: Mgr. Eva Horová, Mirka Štychová.